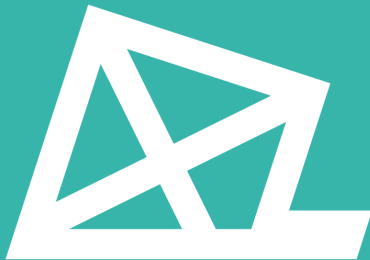


Пазител на вота:

какво следя, как реагирам, какво не
пропускам?

 ***ти броиш***

Пазители на вота

Наблюдатели

- Партийно необвързани, могат да наблюдават в рамките на цялата страна, имат право да гласуват в секцията, ако са си извадили УГДМ.

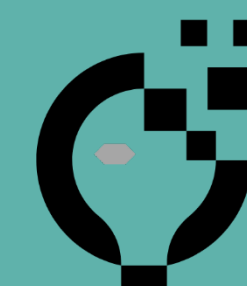
Застъпници

- Представява конкретна кандидатска листа, могат да наблюдават в конкретен МИР.

Представители

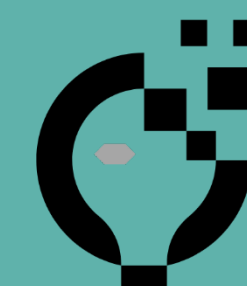
- Представяват партия или коалиция, упълномощават се за конкретен МИР.

Пазителите на вота нямат право да нарушават реда, да се намесват в работата на СИК/РИК и да извършват действия вместо тях.



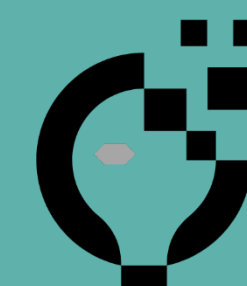
Основни задачи през деня

- Следя законосъобразността
- Документирам
- Подавам сигнали
- Проследявам преброяването



Каква е моята роля?

- Пазителят на вота **не нарушава реда**
- Не се намесва в работата на СИК
- Не извършва действия вместо СИК
- Неговата сила е: **наблюдение, документиране, сигнализиране**



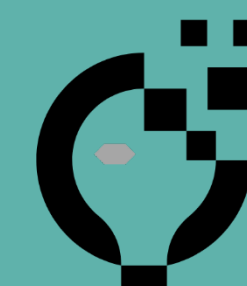
Кой може да присъства в секцията?

- Наблюдател (само той може да гласува с УГДМ)
- Застъпник
- Представител
- Журналисти

Всички лица, присъстващи в СИК, трябва да носят съответния обозначителен знак.

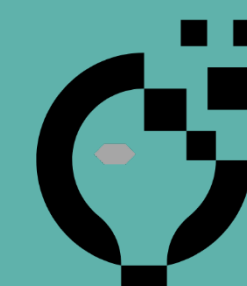
По един представител от организация/партия – чл. 232 ИК

- ▶ **Чл. 232.** (1) (Доп. – ДВ, бр. 36 от 2021 г., в сила от 1.05.2021 г.) По време на гласуването в изборното помещение може да присъстват само застъпници и представители на партии, коалиции и инициативни комитети съгласно [чл. 117, ал. 6](#) и [чл. 124, ал. 1](#), наблюдатели – при спазване изискването на [чл. 114, ал. 2](#), и представители на средствата за масово осведомяване. От една и съща партия, коалиция или инициативен комитет в изборното помещение може да присъства само застъпник или представител.



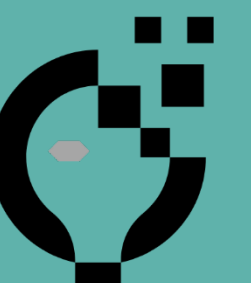
Кой има право да присъства в СИК?

- Всички присъстващи се легитимират
- Без партийни символи и нерегламентирани баджове
- Само по един представител/наблюдател на организация
- При липса на удостоверение или знак – отстраняване с решение на СИК / сигнал в Ти броиш
- Не се допускат въоръжени, дрогирани или нетрезви лица
- Кметът или кандидат не може да присъства!!!



Първа проверка: секцията и изборното помещение *ти броиш*

- Има ли информационно табло?
- Поставени ли са телефони за РИК, МВР, прокуратура?
- Има ли образец на бюлетина и указания за гласуване*?
- Гарантирана ли е тайната на вота?
- Има ли параван съобразно размерите, одобрени от ЦИК?
- *Има ли поставен син химикал?
- Маркирано ли е нещо по указателните табели/бюлетина образец?



Първа проверка: секцията и изборното помещение

МАШИНИ

ХАРТИЕНИ БЮЛЕТНИ

Гласуване с МАШИНА 25 ОКТОМВРИ 2026

В секциите, в които в изборителния списък има повече от 300 избиратели, се гласува с машина.

ТВОЯТ ГЛАС
ТВОЯТ ИЗБОР

ИЗБОРИ
ЗА ПРЕЗИДЕНТ И
ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ
25 ОКТОМВРИ 2026



www.cik.bg

Гласуване с ХАРТИЕНА БЮЛЕТИНА 25 ОКТОМВРИ 2026

В секциите, в които в изборителния списък има по-малко от 300 избиратели, се гласува с хартиена бюлетина.

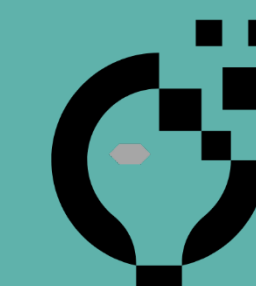
ТВОЯТ ГЛАС
ТВОЯТ ИЗБОР

ИЗБОРИ
ЗА ПРЕЗИДЕНТ И
ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ
25 ОКТОМВРИ 2026



www.cik.bg

Табло, в което е указано, че избирателят може да изрази своя вот само със знак „X“ или „V“, поставени с химикалка, пишеша със син цвят, се **поставя САМО при преустановяване на машинното гласуване и преминаване към гласуване с хартиени бюлетини.**



БУДНИ ХОРА
СДРУЖЕНИЕ

Проверка на машините

Проверете

- Дали машината работи, дали е включено захранването, батерията
- Нулевия отчет и хешкода, пломбите

Ако са 2 машини, гласуването продължава на 2-рата машина.

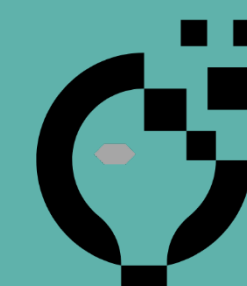
Ако машината е изключена

- Протокола за възникнал проблем (*Приложение № 4*), подписан от техник на „Сиела Норма“

Приложение 4

- час на спирането на работата на машината
- час на уведомяване на колцентъра и на техника
- час на неговото пристигане
- причината за спирането на машината

След отстраняване на техническите причини гласуването чрез машина продължава, като в констативния протокол се **отбелязва часът на продължаване на машинното гласуване.**



Проверка на машините

Приложение 5 (подписано от техник на „Сиела Норма“ АД

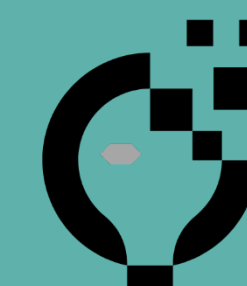
- Час на спиране на работа
- Причина за спиране
- Описание на Приложение 4
- Час на уведомяване на РИК

СИК изпраща копие на РИК, която води регистър.

- РИК води списък на секциите, в които машината за гласуване е преустановила работа.
- В края на изборния ден РИК изпраща списъка на ЦИК заедно с копия на всички съставени протоколи (Приложение № 4 и Приложение № 5).

Ако са 2 машини, гласуването продължава на 2-рата машина И

НЕ СЕ ПРЕМИНАВА КЪМ ГЛАСУВАНЕ НА ХАРТИЯ.



Проверка на машините

 **ти броиш**

Приложение 4

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

Днес, ... г., в часа, секционната избирателна комисия в избирателна секция №, община, констатира следното:

1.° Специализираното устройство за машинно гласуване с идентификационен № не стартира/спря работа в ч.

2.° Колцентърът на „Сиела Норма“ АД е уведомен за спирането на гласуването с машина и за искането да дойде техник за подписване на констативен протокол в ч.

3.° Техникът на „Сиела Норма“ АД е уведомен за спирането на гласуването с машина и за искането да дойде за подписване на констативен протокол в ч.

4.° Техникът на „Сиела Норма“ АД
..... (три имена)

пристигна в ч.

5.° Повредата е отстранена и гласуването с машината продължи в ч.
(В случай че повредата не е отстранена, се попълва Приложение 5.)

Председател на СИК:

.....

Секретар на СИК:

.....

Причина за спирането (попълва се от техника на „Сиела Норма“ АД):

.....
.....

За „Сиела Норма“ АД:

.....

В случай че след уведомяването техникът не пристигне или не подпише протокола, това обстоятелство се отбелязва:

.....
.....

Приложение 5

ПРОТОКОЛ

за наличие на предпоставки по чл. 269-ИК

Днес, ... г., в часа, секционната избирателна комисия в избирателна секция №, община, констатира следното:

1.° Специализираното устройство за машинно гласуване с идентификационен № не стартира/спря работа в ч.

2.° Секционната избирателна комисия уведоми техника на „Сиела Норма“ АД и състави констативен протокол (Приложение 4 към методическите указания).

3.° Повредата не е отстранена поради следните причини:

.....
.....
.....

4.° Районната избирателна комисия е уведомена в ч. за наличие на предпоставки за преустановяване на машинното гласуване при условията на чл. 269-ИК.

Председател на СИК:

.....

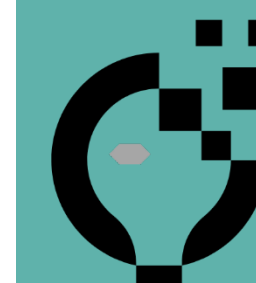
Секретар на СИК:

.....

.....

.....

..... Page Break



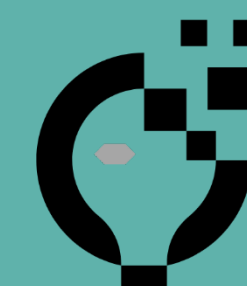
БУДНИ ХОРА
СДРУЖЕНИЕ

Проверка на машините

Непреодолими външни обстоятелства по чл. 269 ИК

Не са налице непреодолими външни обстоятелства по смисъла на чл. 269 ИК, когато се налага само замяна на части и продължаване на гласуването с машина за гласуване в следните случаи:

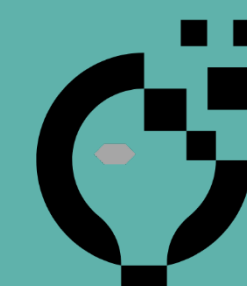
- Смяна на хартиена ролка
- Смяна на захранващ кабел
- Смяна на батерия за резервно захранване
- Смяна на ограничител (страничните капацы)
- При преустановяване на електрозахранването работата на машината за гласуване продължава чрез захранване от батерията



Гласуване със СУМГ

Машинно гласуване се провежда в секции с над 300 избиратели.

- След произвеждане на гласуването се отпечатва от системата контролна разписка
- Избирателят не може да промени своя вот чрез повторно машинно гласуване
- Той може да го промени веднъж чрез интерфейса, преди да е потвърдил гласа си
- На разписките са поставя печат на комисията (№ 380-ПВР/20.10.2026)

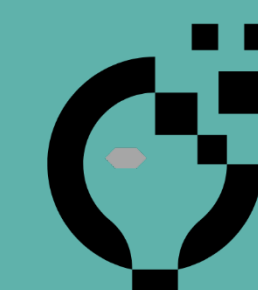


Гласуване със СУМГ

Разписки от СУМГ

Гласът е записан във флашпаметта на машината, дори и да не се отпечата разписка.

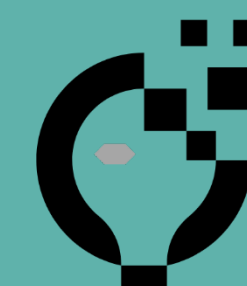
Ако по време на гласуване не се отпечата разписка, се съставя Констативен протокол. На гласоподавателя **не му се дава** възможност да гласува пак.



Гласуване с хартиени бюлетини

- Бюлетините се късат непосредствено пред избирателя
- Серийният номер трябва да остава видим след сгъването
- Да се сложат 2 печата (без да се отваря)
- Показан/заснет вот (чл. 227/228 ИК)
- Избирателят има право на 1 грешка
- Придружители (до 2-ма души)

Неграмотността не е основание за гласуване с придружител.



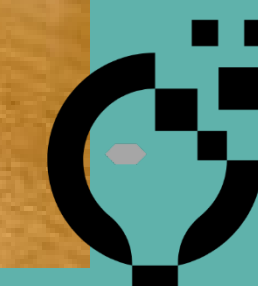
Как трябва да изглеждат параваните?

Според решение № 4476/27.02.2026 на ЦИК размерите на паравана трябва да са:

височина 60 см, но не повече от 80 см

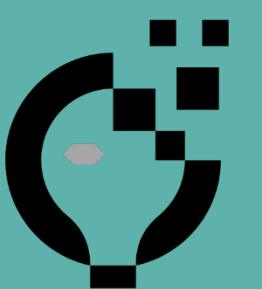
широчина 80-100 см

дълбочина 40-60 см



Как не трябва да бъде?

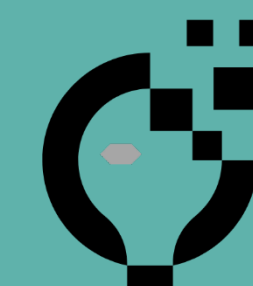
 **ти броиш**



БУДНИ ХОРА
СДРУЖЕНИЕ

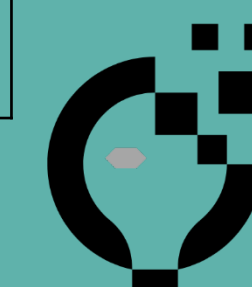
Какво следя по време на гласуването?

- Без агитация в и около секцията
- Говори се само на български в СИК
- Избирателите се допускат един по един
- Данни от лични документи не се четат на глас
- Бюлетината се откъсва непосредствено пред избирателя
- Да няма човек на по-малко от 2 метра от машината
- Забранено е снимането в изборното помещение
- 1 придружител - 2 гласуващи, вписват се в съответния Списък на придружителите
- Придружител не може да бъде член на СИК, наблюдател, застъпник, представител, техници



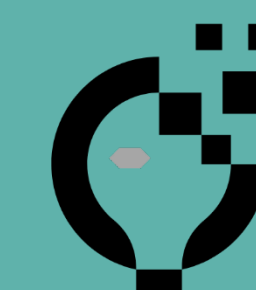
Рискови ситуации и схеми

В секцията	Около секцията
• „помагачи“ около машината	• агитация на по-малко от 50 м
• показан или заснет вот	• купуване на гласове
• неправомерни придружители	• превоз на групи избиратели
• предварително откъснати бюлетини / 2 печата	• събиране на лични карти
• гласуване с повредени л.к.	• почерпки/подаръци



Допълнително

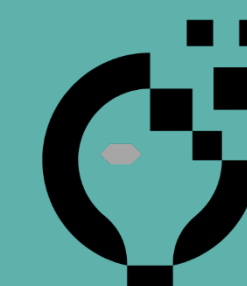
- Неграмотността не е основание за придружител.
- Един човек не може да е придружител на повече от двама.
- Член на СИК, наблюдател, застъпник и представител не могат да са придружители.
- Не може да се гласува със счупена или повредена лична карта.
- При машината няма „помагачи“ около екрана.
- Съдействие от член на СИК – от разстояние 2 м, без видимост върху екрана.
- Гласуване със студентска книжка – ако няма учебно заведение/ твърде често.



Какво следя при преброяването?

- Видеонаблюдението трябва да се стартира **при обявяване на края** на изборния ден – преди отваряне на урните с бюлетини/разписки и се **спира след подписване на протокола**
- Видеонаблюдението трябва да е включено към ел. захранване
- Да имаш видимост към действията на СИК
- В изборното помещение може да има по 1 представител/партия
- Бюлетините/разписките се вадят и **броят по правила**

Урните не се изсипват на масата,
а бюлетините/разписките се вадят една по една от тях.



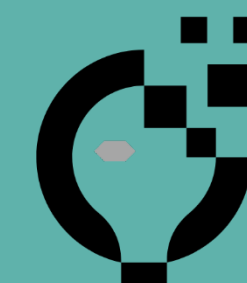
Какво следя при преброяването?

Гласуване със СУМГ

Машината вади протокол с резултатите, преброяват се само разписките по правилата за преброяване на бюлетините (Попълване на протокол (Приложение № 81-кп))

- Разписките се вадят и **броят по правила**
- Първо се установява общият им брой, след това се разпределят по партии/кандидати, НПН
- Да не се смесват купчинки и видове бюлетини
- Преференциите не се броят, а то и няма

В случаите, когато поради възникнали непреодолими външни обстоятелства машинното гласуване се окаже невъзможно и/или в края на изборния ден **не може да бъде отпечатан машинен протокол от СУМГ**, резултатът от гласуването се обявява на база преброените контролни разписки.



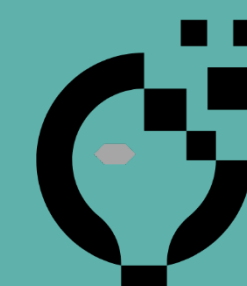
Какво следя при преброяването?

Гласуване с хартиени бюлетини

- Бюлетините се вадят и **броят по правила**
- Първо се установява общият им брой
- След това гласовете за кандидати, НПН, недействителни бюлетини
- Да не се смесват купчинки и видове бюлетини
- Невалидните бюлетини се обявяват ясно и се показват на камерата

При спор СИК взима писмено решение.

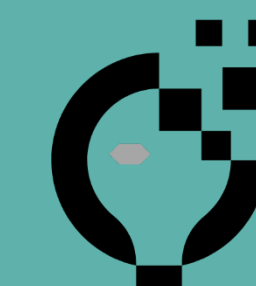
Записвай си резултатите паралелно, за да може да ги сравниш.



Действителност на бюлетините

Хартиените бюлетини са действителни, ако:

- Бюлетината е по установен образец.
- На гърба на бюлетината са положени два печата на СИК.
- Върху бюлетината вотът на избирателя е отбелязан със знак „X“ или „V“ с химикалка, пишеща със син цвят, само в едно от квадратчетата за гласуване – за партия, коалиция или за независим кандидат.
- Вотът на избирателя е отбелязан със знак „X“ или „V“ с химикалка, пишеща със син цвят, само в квадратчето „Не подкрепям никого“.
- Вотът е отбелязан само в едно от квадратчетата за гласуване и няма отбелязано предпочитание (преференция) или е отбелязано едно или повече от едно предпочитание (преференция) в кръгчетата със знак „X“ или „V“ с химикалка, пишеща със син цвят.
- Знакът „X“ или „V“, отбелязан с химикалка, пишеща със син цвят, излиза извън квадратчето на съответната кандидатска листа, но не навлиза в друго квадратче
- Върху бюлетината няма вписани символи и знаци, като букви, цифри и други знаци
- В бюлетината има отклонения, дължащи се на дефекти и грешки при производството, или когато върху нея има механични увреждания или зацапвания

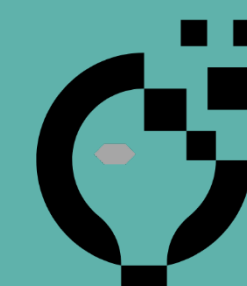


Действителност на бюлетините

Хартиените бюлетини са действителни, ако:

Когато в избирателната кутия бъде намерена бюлетина, отговаряща на изброените по-горе изисквания за действителност на гласа, но **не е откъснат отрязъкът** с поредния номер на бюлетината, **гласът се брои за действителен**, ако номерът на бюлетината съвпада с някой от номерата в кочаните, от които са откъсвани бюлетините в тази избирателна секция.

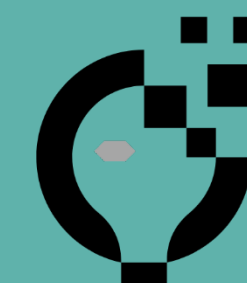
Тест на ЦИК: https://www.cik.bg/bg/ns19.04.2026/edu/ballot_test



Недействителност на бюлетините

Хартиените бюлетини са недействителни, ако:

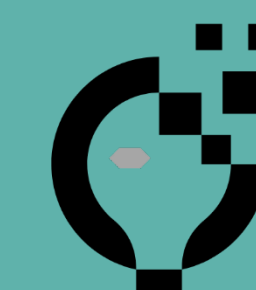
- Бюлетината е по установен образец.
- На гърба на бюлетината няма два печата на СИК.
- Вотът на избирателя е отбелязан със знак, различен от „X“ или „V“.
- Върху квадратче или кръгче в бюлетината знакът „X“ или „V“ не е отбелязан с химикалка, пишеща със син цвят.
- Върху бюлетината има отбелязване в повече от едно квадратче.
- Върху бюлетината е отбелязана само преференция без партия/коалиция.
- Знакът „X“ или „V“ засяга повече от едно квадратче за гласуване, така че не може да се определи еднозначно вотът на избирателя.
- Върху бюлетината има вписани символи, като букви, цифри и други знаци.
- В бюлетината няма отбелязан вот на избирателя.
- Бюлетина, отговаряща на изискванията за действителност на гласа, но не е откъснат отрязъкът с поредния номер на бюлетината и този номер не съвпада с номерата в кочаните.



Протокол и реакция при нарушение

При нарушение: какво правя веднага?

- Посочвам проблема на председателя на СИК
- Искam реакция/решение на СИК
- Ако няма реакция – сигнал до Ти броиш
- Оставам до край и взимам копие от протокола (с всички подписи + 3 подписа и печат)



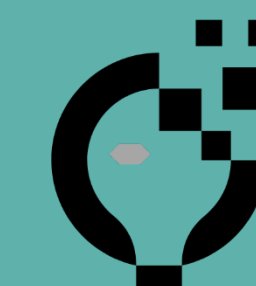
СИГНАЛИТЕ

Можеш да изпратиш сигнал през сайта или приложението на Ти броиш.

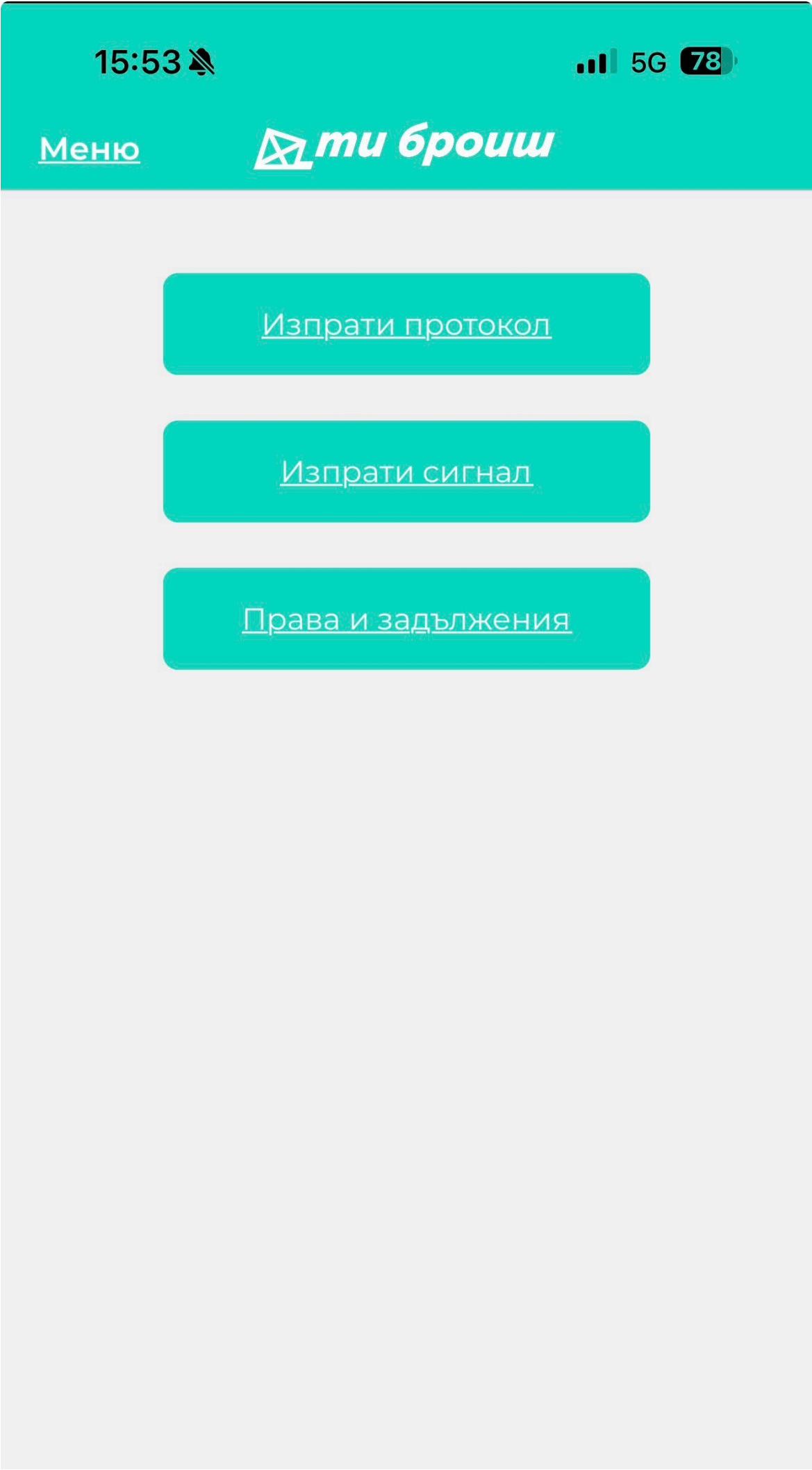
Всеки сигнал се разпределя към юрист от ПРАВНИЯ ЩИТ на ТИ БРОИШ и се изпраща по компетеност.

Ще получиш обратна връзка за всеки подаден сигнал.

Сигналите се оповестяват и разказват чрез нашите публични канали като се запазва анонимността на подаващия.



ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛ



Назад

ти броиш

Изпрати сигнал

☒ България

☐ Чужбина

МИР *

Избери

Община *

Избери

Населено място *

Избери

Секция

Избери

Единен номер на секция

Описание *

Опишете нарушението. Моля въведете повече от 20 символа.

Име, презиме и фамилия: *

Въведете вашето име, презиме и фамилия

Имейл: *



Благодаря за вниманието!

Въпроси?

